Nederlandse Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Werkinstructie Werkplek-inrichting

Wettelijke grondslag: Arbeidsomstandig-hedenwet

Onderwerp	Werkplekinrichting
Proceseigenaar	Nederlandse Arbeidsinspectie / Directie Toezicht
Datum akkoord	---
Datum laatste wijziging	31 maart 2020
Toepassingsgebied	Toepasbaar op alle werkplekken m.u.v kantoor- en beeldschermwerkplekken

Let op

1. Deze werkinstructie is geschreven voor intern gebruik bij de Nederlandse Arbeidsinspectie. In de werkinstructie wordt uitgegaan van de kennis van de inspecteur, daarom worden begrippen niet nader toegelicht.

2. De in deze werkinstructie beschreven werkwijze is algemeen omschreven. Op grond van de aangetroffen situatie in een bedrijf kan in overleg met de projectleider worden afgeweken van de hier beschreven werkwijze.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Inspectievragen met toelichting 5

1 Inleiding

Werkzaamheden, uitgevoerd op werkplekken die niet ergonomisch zijn ingericht kunnen mogelijk fysieke belasting veroorzaken. Ongunstige houdingen ten gevolge van een niet ergonomisch ingerichte werkplek kunnen hierbij voorkomen.

Het betreft de volgende werkplekken/functies/werkzaamheden (maatwerk, afhankelijk van inspectieproject).

2 Inspectievragen met toelichting

Herkennen gevaar

1. **Worden werkzaamheden uitgevoerd op bepaalde werkplekken?**
   Afhankelijk van het project kunnen dit zijn:
   industriële werkplekken, kassa-, baliewerkplekken, enz. (maatwerk, afhankelijk van inspectieproject)

Beoordelen risico's aan de hand van de maatregelen

2. **Hoe is de werkplek ingericht?**
   Zitwerkplek, stawerkplek of gecombineerde zit-stawerkplek.
   Beoordeel aan de hand van onderstaande vragen 2a t/m 2c

   a. Vereisen de werkzaamheden een grote mobiliteit ?
   Zo ja: dan ligt staand werk voor de hand
   Zo nee: dan volgende vraag

   b. Is er sprake van lichte of zware arbeid ?
   Zware arbeid is werk waarbij men krachten > 4,5 kg moet uitoefenen.
   - bij zware arbeid: sta werkplek met eventueel een stasteun;
   - bij lichte arbeid zonder mogelijkheid tot het realiseren van voldoende beenruimte: stawerkplek met eventueel een stasteun
   - bij lichte arbeid (weinig mobiliteit vereisende) arbeid met beenruimte; volgende vraag

   c. Vereist het werk regelmatig opstaan (>10 keer per uur) ?
   Zo ja: gecombineerde zit-stawerkplek het best haalbare;
   Zo nee: ergonomische zitwerkplek;

   Hoe verhoudt b1 en b2 zich tot het langdurig staan? Maximaal 1 uur aaneengebonden, geeft stasteun voldoende bescherming voor overige 7 uur?

3. **Worden gezondheidsnormen overschreden ?**
   Is de werkplek ergonomisch ingericht? Beoordeel hierbij de onderstaande aspecten.

   a. Zitgelegenheid/meubilair
   Is de zitgelegenheid/ stoel zodanig ingesteld of kan deze zodanig worden ingesteld dat de werknemer tijdens het uitvoeren van zijn werkzaamheden een goede zithouding kan aannemen en behouden?

   b. Werkhoogte
   Kan de werknemer, nadat de stoel is ingesteld, in een goede houding zijn werkzaamheden uitvoeren?

   c. Reikwijdte
   Zijn alle handelingen, materialen en producten binnen handbereik van de werknemer?

   d. Voet- en beenruimte
   Kan de werknemer zijn benen goed onder het werkblad kwijt, zijn benen naar voren strekken en is de beenruimte iets breder dan de stoel? Kan de werknemer rechtop staande zijn voeten goed onder het werkblad kwijt?

e. Risico-inventarisatie en –evaluatie
Zijn eventueel geconstateerde knelpunten opgenomen in de risico-inventarisatie en – evaluatie en het bijbehorende plan van aanpak?

4. Zijn er voldoende/doeltreffende maatregelen genomen om een slechte werkhouding t.g.v. een niet ergonomisch ingerichte werkplek te voorkomen, dan wel te beperken?
Uitgangspunt is het voorkomen van risico's, bij voorkeur door het probleem bij de bron aan te pakken zodat een slechte werkhouding niet meer voorkomt.
Te denken valt onder andere aan:
- Optimaliseren werkplek
- Blootstellingsduur

Wettelijke grondslag en handhaving

Deze module is gebaseerd op de volgende artikelen: 5.3 en 5.4 van het Arbobesluit

Hieronder zijn de mogelijke feitnummers opgenomen en de daarbij behorende handhavingsinstrumenten

Feitnummer	Omschrijving	HH instrument
B50030002	Risico-inventarisatie en -evaluatie	Wa
B50040001	Ergonomisch inrichting werkplek	Eis / Wa[1]

1 Waarschuwen kan als het onderwerp concreet genoeg uitgewerkt is in de voor die sector betreffende arbo-catalogi

Deze brochure is een uitgave van:

Nederlandse Arbeidsinspectie

Postbus 90801 | 2500 LV Den Haag
T 0800 51 51

Mei 2025